

Kleurenpoeder en evenementen

Bij sommige evenementen wordt gebruikgemaakt van kleurenpoeder. Afhankelijk van de hoeveelheid poeder, de wijze waarop de verspreiding plaatsvindt en de weersomstandigheden kunnen er plaatselijk kleurstofwolken ontstaan. Het kleurenpoeder komt dan via de lucht terecht op de huid, in de ogen en in de luchtwegen van deelnemers, medewerkers en omstanders. Dit kan gezondheidsklachten geven zoals irritatie van de ogen, hoest- en benauwdheidsklachten en huidirritatie. Daarnaast zijn sommige kleurenpoeders ook brandbaar of explosief, waardoor er veiligheidsrisico's ontstaan.

Vanuit gezondheidskundig oogpunt wordt een evenement met het gooien van (kleuren)poeder in het algemeen afgeraden. Wanneer er toch voor het gebruik van kleurenpoeder wordt gekozen, kunt u hieronder adviezen vinden voor een zo veilig mogelijk gebruik.

Wat zit er in kleurenpoeder?

Het hoofdbestanddeel is vaak zetmeel (aardappel of maïs) in combinatie met kleurstof. Kleurenpoeder kan daarnaast echter ook allerlei toevoegingen, allergenen en zware metalen bevatten. De samenstelling van het poeder is vaak onbekend en de informatie van de verschillende leveranciers is niet altijd duidelijk.

Gezondheidsrisico's van kleurenpoeder

Het kleurenpoeder kan de volgende gezondheidsklachten geven:

- ▶ irritatie aan de ogen, vooral bij dragers van lenzen.
- ▶ hoest- en benauwdheidsklachten, vooral bij mensen met bestaande luchtwegproblemen, zoals astma en COPD. De longen van astmapatiënten reageren op allerlei prikkels, waaronder stof. Klachten kunnen verergeren bij mensen die bekend zijn met allergieën voor in het poeder aanwezige stoffen.
- ▶ huidirritatie (roodheid, jeuk, zwelling) kan acuut optreden. Bij mensen met een bestaande allergie voor kleurstoffen en/of metalen kan een allergische huidreactie optreden. De klachten kunnen vertraagd optreden tot ongeveer 48 uur na het contact.

Sommige kleurenpoeders kunnen zware metalen bevatten. Of de zware metalen gezondheidsrisico's geven, hangt af van de concentratie en de duur van de blootstelling aan het poeder.

Vooral kinderen, mensen met gevoelige luchtwegen (zoals astma en COPD) en mensen met hart- en vaatziekten kunnen last krijgen.

Kinderen zijn een risicogroep, omdat bij hen relatief vaak luchtwegklachten voorkomen en omdat zij relatief veel lucht inademen in verhouding tot hun lichaamsgewicht. Daarnaast zijn jonge kinderen minder goed te instrueren over bijvoorbeeld het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals mondkapjes en veiligheidsbrillen) of over een eventueel benodigde behandeling op een EHBO-post (zoals bij het gebruik van een puffer).

Advies GGD

Vanuit gezondheidskundig oogpunt raden we het gebruik van kleurenpoeders af. Als er op een evenement - ondanks de risico's - toch kleurenpoeders worden gebruikt, dan is het advies om kleurenpoeders op basis van zetmeel te gebruiken die enkel toegelaten levensmiddelenkleurstoffen bevatten en geen vervuilingen of allergenen.

Gebruik alleen kleurenpoeder waarvan de samenstelling goed bekend is en die voldoet aan de REACH-verordening. **De organisatie moet de gemeente de juiste samenstelling van het kleurenpoeder aanleveren.**

Tref daarnaast de volgende maatregelen om negatieve gezondheidseffecten te voorkomen en te beperken:

- ▶ informeer deelnemers, vrijwilligers en publiek vooraf over de mogelijke risico's van kleurenpoeder.
- ▶ zorg ervoor dat de productinformatie (het veiligheidsinformatieblad) aanwezig is op het evenement. Deze informatie moet de organisatie opvragen bij de leverancier van het poeder.
- ▶ zorg voor voldoende EHBO-posten op het evenement.
- ▶ zorg voor aanwezigheid van oogdouches voor het geval het nodig is om ogen te spoelen. Dit kunnen waterflesjes of oogdouches zijn bij de EHBO-posten en bij de strooipunten.
- ▶ stel stofmaskers/mondkapjes beschikbaar aan deelnemers, medewerkers en omstanders om inhalatie te voorkomen.
- ▶ stel (veiligheids)brillen beschikbaar aan aanwezigen.
- ▶ zorg voor voldoende handenwasgelegenheid met water van drinkwaterkwaliteit, zodat aanwezigen poeder dat op de huid, in ogen of mond terecht is gekomen kunnen wegspoelen.
- ▶ geef deelnemers, vrijwilligers en publiek gedragsadviezen mee:
 - neem zelf geen kleurenpoeder mee, maar gebruik alleen het kleurenpoeder dat de organisatie beschikbaar stelt.
 - gooi het poeder niet in het gezicht van anderen.

- draag een bril om onbedoeld contact met de ogen te voorkomen. Draggers van contactlenzen zijn extra gevoelig voor irritaties door stof in de lucht. Het is beter om geen contactlenzen te dragen.
 - draag een stofmasker/mondkapje.
 - reinig de onbedekte huid kort nadat er kleurenpoeder op is gegoooid.
- Voor risicogroepen – zoals kinderen, mensen met luchtwegklachten en mensen met hart- en vaatziekten – wordt het sterk afgeraden deel te nemen aan het evenement. Ook als omstander, toeschouwer of medewerker is het aan te raden op voldoende afstand te blijven, zodat het inademen van stof zo veel mogelijk vermeden wordt.
- Vraag advies aan de brandweer vanwege brandgevaar (poeders zijn vaak licht ontvlambaar). De organisator moet de brandweer voorzien van relevante productinformatie over het poeder.

Meer informatie

- ggdleefomgeving.nl/evenementen-en-festivals/holifestival
- www.rivm.nl/documenten/2017-memo-kleurpoeders-en-veiligheid

Voor meer informatie en aanvullend advies kunt u terecht bij:

Medische Milieukunde (MMK)

088 254 1000

Hanzeplein 120, 9713 GW Groningen

